

רישום במשטרה ליוצאי אתיופיה 2022-2023

עיבוד לנתוני משטרת ישראל

אגודת יהודי אתיופיה

ד"ר דפנה שוורץ-אשר

ASSOCIATION OF ETHIOPIAN JEWS

ת.ד. 1000, תל אביב-יפו

ממצאים עיקריים

- שיעורי כלל התיקים שנפתחו בשנים 2022-2023 בחתך גילאים עולים על שיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה.
- שיעורי כלל התיקים בחתך מחוזות שנפתחו בשנים הנדונות ליוצאי אתיופיה עולים על שיעורם באוכלוסייה.
- ב- 84% מהתחנות שיעורי התיקים בגין תקיפת שוטר שנפתחו בשנים הנדונות ליוצאי אתיופיה עולים על שיעורם באוכלוסייה.
- ב- 63% מהתחנות שיעורי התיקים בגין הפרעה לשוטר שנפתחו בשנים הנדונות ליוצאי אתיופיה עולים על שיעורם באוכלוסייה.
- ב- 45% מהתחנות שיעורי התיקים בגין עבירות סדר ציבורי שנפתחו בשנים הנדונות ליוצאי אתיופיה עולים על שיעורם באוכלוסייה.
- עבור 61% מעבירות סדר ציבורי, שיעור פתיחת התיקים בשנים הנדונות ליוצאי אתיופיה עולים על שיעורם באוכלוסייה.
- בעוד למעלה מ- 80 תיקים נסגרו מחוסר אשמה בשנים 2022-2023 עבור כלל האוכלוסייה, אף לא תיק אחד נסגר מחוסר אשמה עבור יוצאי אתיופיה.
- שיעורי התיקים שנסגרו בשל חוסר ראיות / היות נסיבות העניין לא מתאימות שנסגרו בשנים הנדונות ליוצאי אתיופיה עולים על שיעורם באוכלוסייה.
- ב- 44% מהתחנות שיעורי סגירת התיקים בשנים הנדונות ליוצאי אתיופיה עולים על שיעורם באוכלוסייה.

תקציר

הדו"ח מבוסס על נתונים שהתקבלו ביוני 2024 כמענה לבקשת חופש מידע 270/24 שהוגשה למשטרת ישראל על ידי הקליניקה לרב תרבותיות ומגוון שבפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית. הנתונים נבחנו ביחס לכלל האוכלוסייה, ויש לבחון אותם לנוכח שיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

מסקנות

השוואה לדו"חות קודמים

■ הן בחתך גילאים, הן בחתך מחוזות, הן עבור עבירות ספציפיות (תקיפת שוטר, הפרעה לשוטר ועבירות סדר ציבורי) שיעור פתיחת התיקים בשנים הנדונות ליוצאי אתיופיה עולים על שיעורם באוכלוסייה, כלומר תופעת שיטור היתר באה לידי ביטוי בנתוני המשטרה.

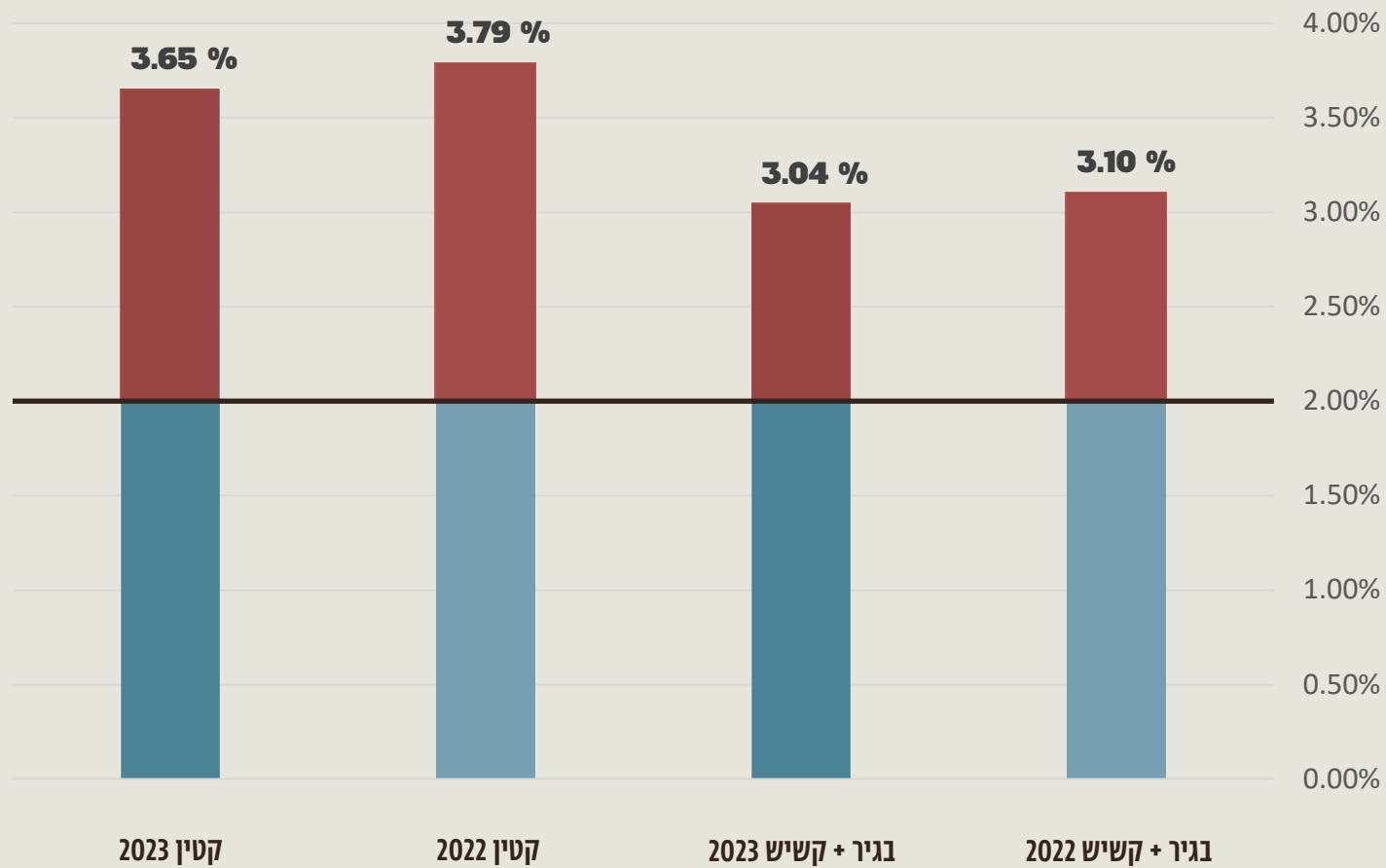
■ גם שניכרת ירידה במרבית הקריטריונים בהשוואת הנתונים לדו"ח רישום במשטרה ליוצאי אתיופיה 2018-2020, אותן תחנות בהן נרשמו שיעורים גבוהים של פתיחת תיקים בעבר הן התחנות בהן נרשמים שיעורים גבוהים של פתיחת תיקים בהווה.

■ שיעורי פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בחתכים שונים (גיל, אזור גיאוגרפי) ביחס לאוכלוסייה היהודית עולים על שיעורים אלו ביחס לכלל האוכלוסייה. פערים אלו מלמדים על שיטור יתר עוד גבוה מהנצפה בדו"ח הנוכחי והמחייב בחינה עתידית של נתונים מתוך הבנה כי יוצאי אתיופיה (רובם כיום ילידי הארץ) מהווים חלק מהחברה היהודית.

■ בהשוואת הנתונים לדו"ח רישום במשטרה ליוצאי אתיופיה 2018-2020 ניכר כי במרבית הקריטריונים (למשל גיל או סוג עבירה) שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה ירד, אולם התחנות בהן נרשמו בשנים 2018-2020 שיעורים גבוהים של תיקי תקיפת שוטר והכשלת שוטר ליוצאי אתיופיה (נתניה, יבנה, רחובות ומוריה ירושלים) הן תחנות שגם בשנים 2022-2023 נרשמו בהן שיעורים גבוהים של אותן עבירות.

■ בהשוואה לנתוני דו"ח האכיפה 2019-2023 שנבחנו ביחס לכלל האוכלוסייה היהודית (ולא כלל האוכלוסייה) ניכר כי הן שיעור כלל התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה, הן שיעור התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה קטינים והן שיעור פתיחת תיקי עבירות מגע גבוהים משמעותית משיעורים אלו בדו"ח הנוכחי בו נבחנו שיעורי פתיחת התיקים ליוצאי אתיופיה ביחס לכלל האוכלוסייה. הפערים הללו מלמדים כי ראוי לבחון את מדדי שיטור היתר ביחס לאוכלוסייה היהודית ולא ביחס לכלל האוכלוסייה.

גרף מס' 1 - פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה לפי קבוצות גיל

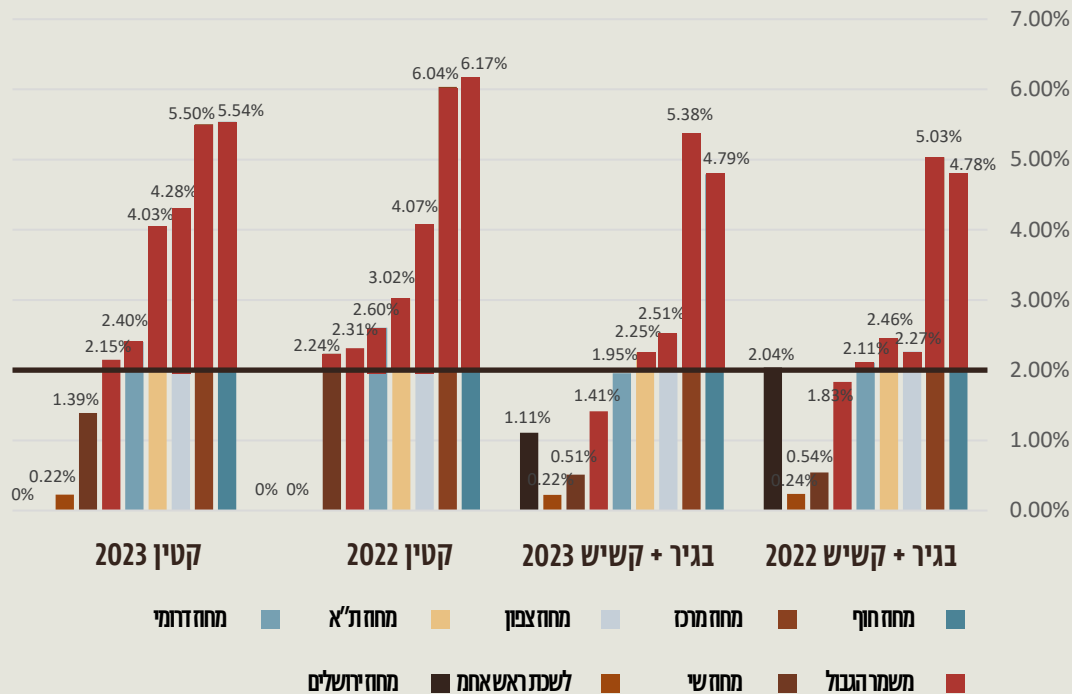
גרף מס' 2 - פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה לפי מחוזות

בגרף מוצגים שיעורי התיקים שנפתחו לבגירים וקשישים וגם לקטינים יוצאי אתיופיה בשנים 2022-2023 לפי מחוזות ביחס לכלל האוכלוסייה.

כך למשל 4.79% מהתיקים שנפתחו במחוז דרומי לבגירים וקשישים בשנת 2023 נפתחו לבגירים וקשישים יוצאי אתיופיה.

ניכר מהגרף כי שיעורי התיקים שנפתחו לבגירים וקשישים וגם לקטינים יוצאי אתיופיה במרבית המחוזות בשנים 2022-2023 עולים על שיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

למשל, שיעורי התיקים שנפתחו לבגירים וקשישים וגם לקטינים יוצאי אתיופיה במחוז דרומי עולים על 4.5%, שיעורי התיקים שנפתחו לבגירים וקשישים וגם לקטינים יוצאי אתיופיה במחוז ת"א עולים על 5%. בקרב קטינים, שיעורי התיקים שנפתחו גם במחוזות צפון ומרכז ליוצאי אתיופיה עולים על 4%.

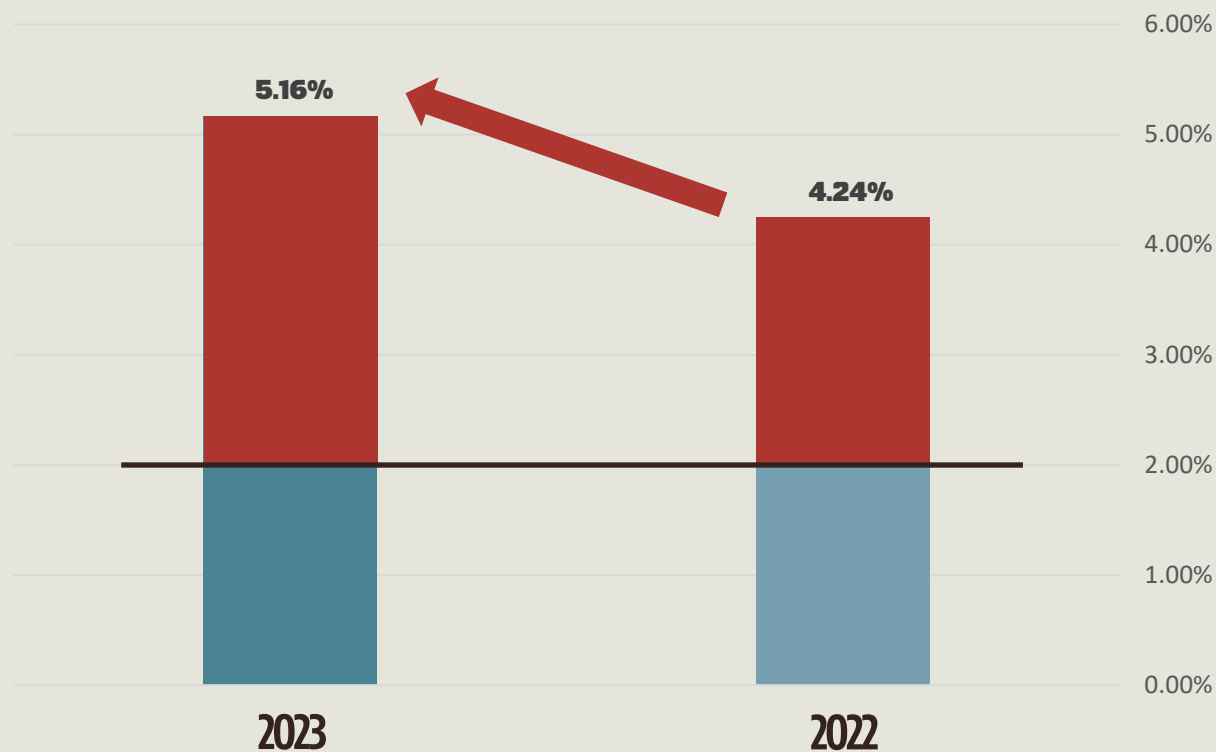
גרף מס' 3 – פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין תקיפת שוטר

בגרף מוצגים שיעורי התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה בגין תקיפת שוטר בשנים 2022-2023 ביחס לכל האוכלוסייה.

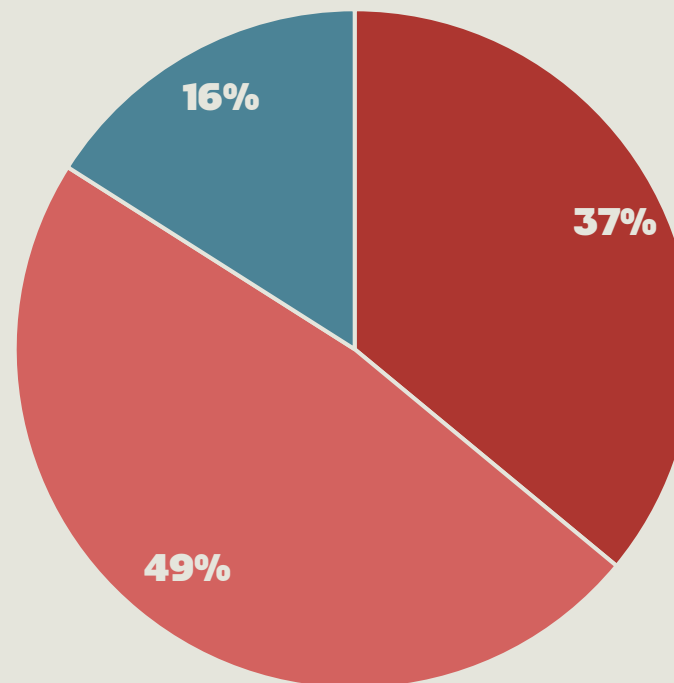
כך למשל 5.16% מהתיקים בגין תקיפת שוטר שנפתחו בשנת 2023 נפתחו ליוצאי אתיופיה.

ניכר מהגרף כי שיעורי התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה בגין תקיפת שוטר עולים על 4%, שיעור הגבוה משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

שיעור פתיחת התיקים בגין תקיפת שוטר בשנת 2023 עלה ביחס לשנת 2022.

גרף מס' 4 - פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין תקיפת שוטר לפי תחנה בשנת 2023

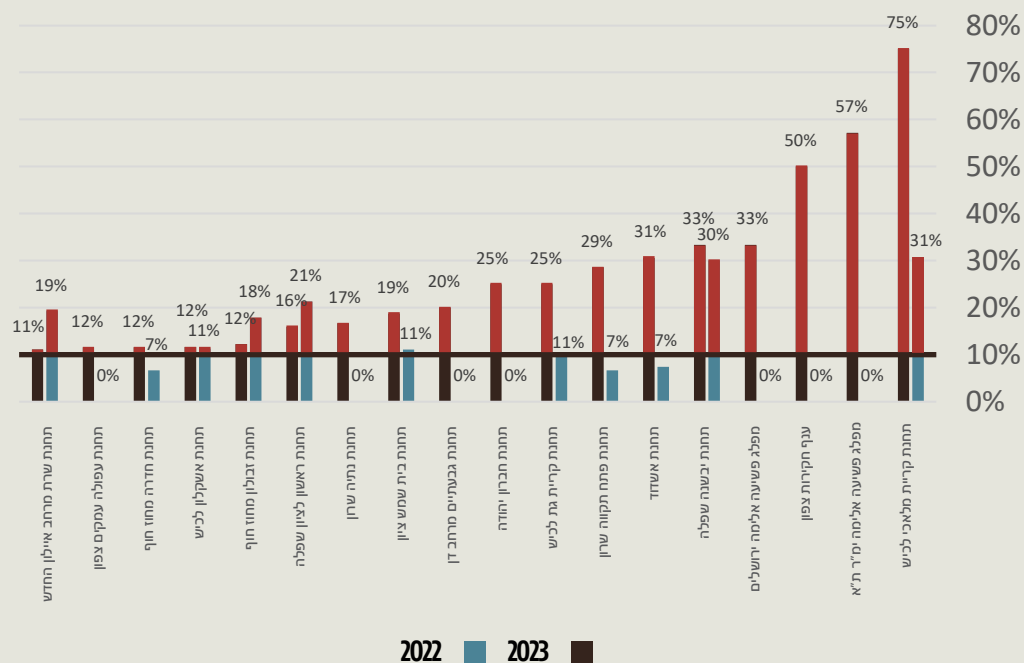

■ לחטה מ-2%
■ בין 2%-10%
■ לחטה מ-10%

בטבלה בספח א מוצגים שיעורי התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה בגין תקיפת שוטר בשנים 2022-2023 ביחס לכלל האוכלוסייה לפי תחנה, עבור 41 התחנות בהן שיעור זה עלה על 2%, כלומר שיעור הגבוה משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

בדיאגרמה מוצגים שיעורי התחנות לפי היקף פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין תקיפת שוטר בשנת 2023. מבין 50 התחנות לגביהן קיבלנו נתונים, ב- 37% מהתחנות שיעור פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין תקיפת שוטר נמצא גבוה מ- 10%, ב- 49% מהתחנות שיעור זה נמצא נמוך מ- 10% אך גבוה מ- 2%, וב- 16% מהתחנות שיעור זה נמצא נמוך מ- 2%.

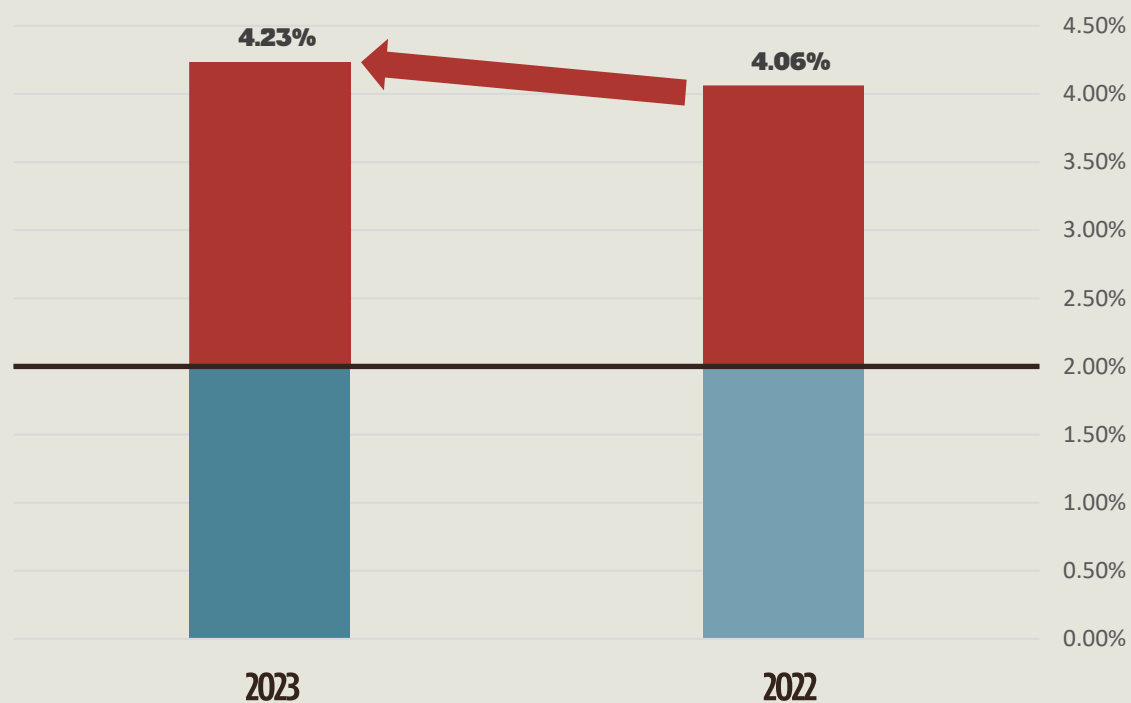
גרף מס' 5 - פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין תקיפת שוטר עבור תחנות בהן שיעור זה עולה על 10%

בגרף מוצגים שיעורי התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה בגין תקיפת שוטר בשנים 2022-2023 ביחס לכלל האוכלוסייה לפי תחנה, עבור 18 התחנות בהן שיעור זה עלה על 10%, שיעור הגבוה משמעותית משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

קך למשל 75% מהתיקים שנפתחו בתחנת ק. מלאכי לכיש בגין תקיפת שוטר בשנת 2023 נפתחו ליוצאי אתיופיה.

גרף מס' 6 - פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין הפרעה לשוטר

בגרף מוצגים שיעורי התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה בגין הפרעה לשוטר בשנים 2022-2023 ביחס למלל האוכלוסייה.

כך למשל 4.23% מהתיקים בגין הפרעה לשוטר שנפתחו בשנת 2022 נפתחו ליוצאי אתיופיה.

ניכר מהגרף כי שיעורי התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה בגין הפרעה לשוטר עולים על 4%, שיעור הגבוה משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

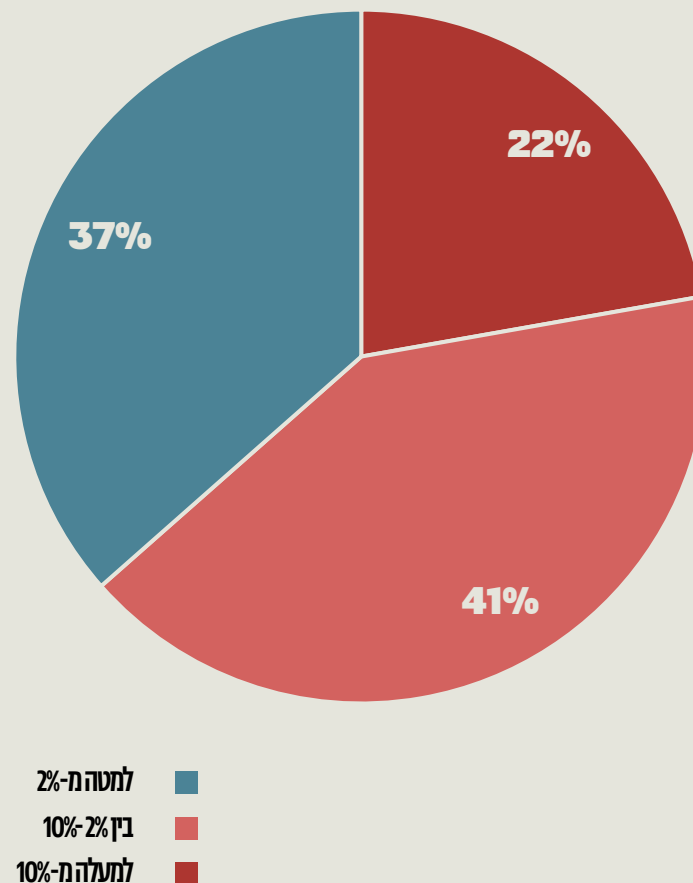
שיעור פתיחת התיקים בגין הפרעה לשוטר בשנת 2023 עלה ביחס לשנת 2022.

גרף מס' 7 – פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין הפרעה לשוטר לפי תחנה בשנת 2023

בטבלה בספח ב מוצגים שיעורי התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה בגין הפרעה לשוטר בשנים 2022-2023 ביחס לכלל האוכלוסייה לפי תחנה, עבור 45 התחנות בהן שיעור זה עלה על 2%, כלומר שיעור הגבוה משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

בדיאגרמה מוצגים שיעורי התחנות לפי היקף פתיחת תיקי עבירות סדר ציבורי ליוצאי אתיופיה בשנת 2023.

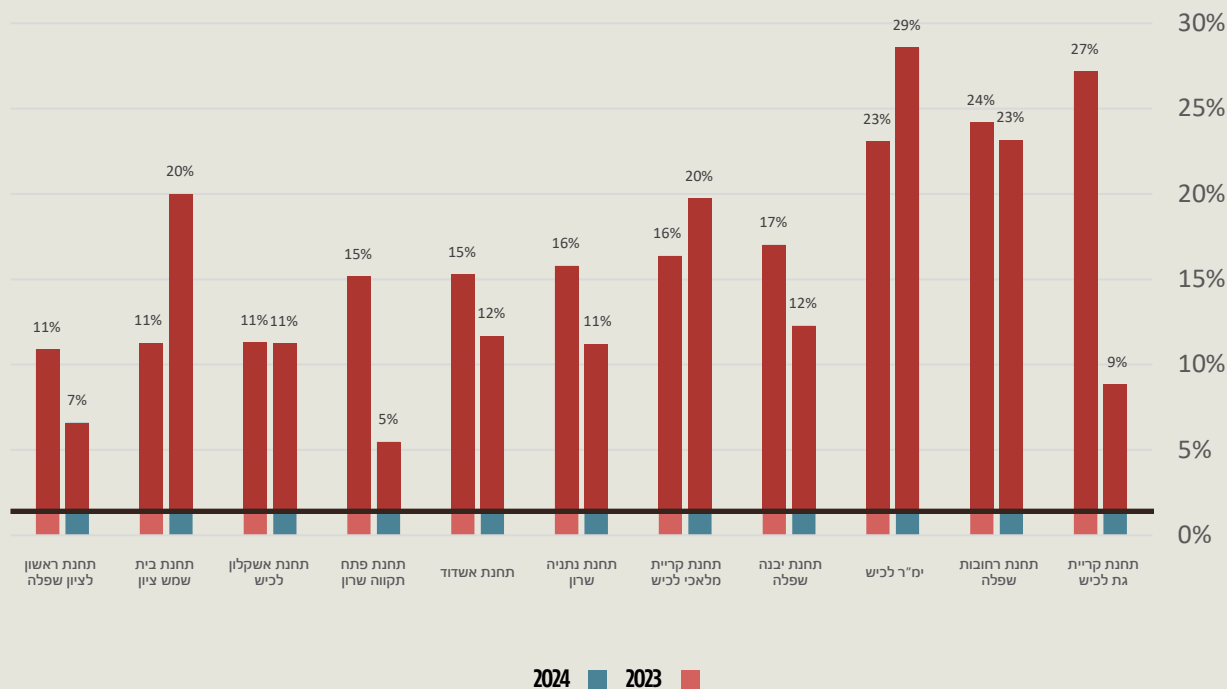
מבין 63 התחנות לגביהן קיבלנו נתונים, 1-22% מהתחנות שיעור פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין הפרעה לשוטר נמצא גבוה מ-10%, 1-41% מהתחנות שיעור זה נמצא נמוך מ-10% אך גבוה מ-2%, וב-37% מהתחנות שיעור זה נמצא נמוך מ-2%.

גרף מס' 8 - פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין הפרעה לשוטר עבור תחנות בהן שיעור זה עולה על 10%

בגרף מוצגים שיעורי התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה בגין הפרעה לשוטר בשנים 2022-2023 ביחס לכל האוכלוסייה לפי תחנה, עבור 11 התחנות בהן שיעור זה עלה על 10%, שיעור הגבוה משמעותית משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

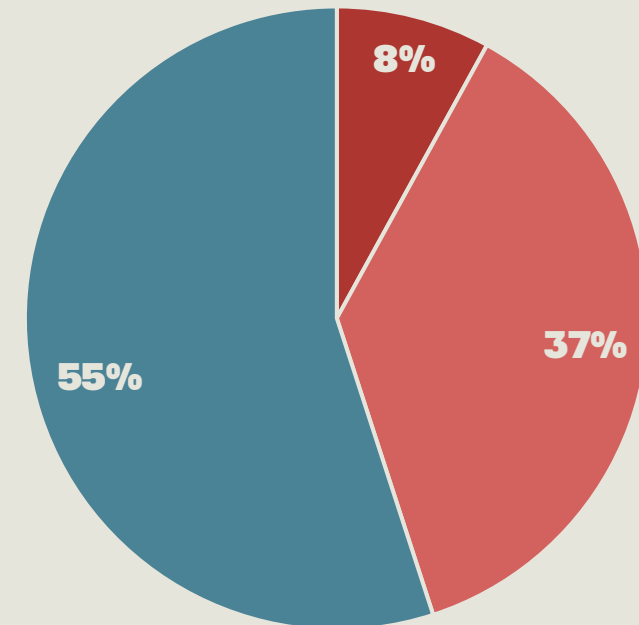
קל למשל 27% מהתיקים שנפתחו בתחנת ק. מלאכי לכיש בגין הפרעה לשוטר בשנת 2023 נפתחו ליוצאי אתיופיה.

גרף מס' 9 - פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין עבירות סדר ציבורי לפי תחנה בשנת 2023

בטבלה בנספח ג מוצגים שיעורי התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה בגין עבירות סדר ציבורי בשנים 2022-2023 ביחס לכלל האוכלוסייה, לפי תחנה, עבור 39 התחנות בהן שיעור זה עלה על 2%, כלומר שיעור הגבוה משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

בדיאגרמה מוצגים שיעורי התחנות לפי היקף פתיחת תיקי עבירות סדר ציבורי ליוצאי אתיופיה בשנת 2023. מבין 100 התחנות לגביהן קיבלנו נתונים, ב- 8% מהתחנות שיעור פתיחת תיקי עבירות סדר ציבורי ליוצאי אתיופיה נמצא גבוה מ- 10%, ב- 37% מהתחנות שיעור זה נמצא נמוך מ- 10% אך גבוה מ- 2%, וב- 55% מהתחנות שיעור זה נמצא נמוך מ- 2%.

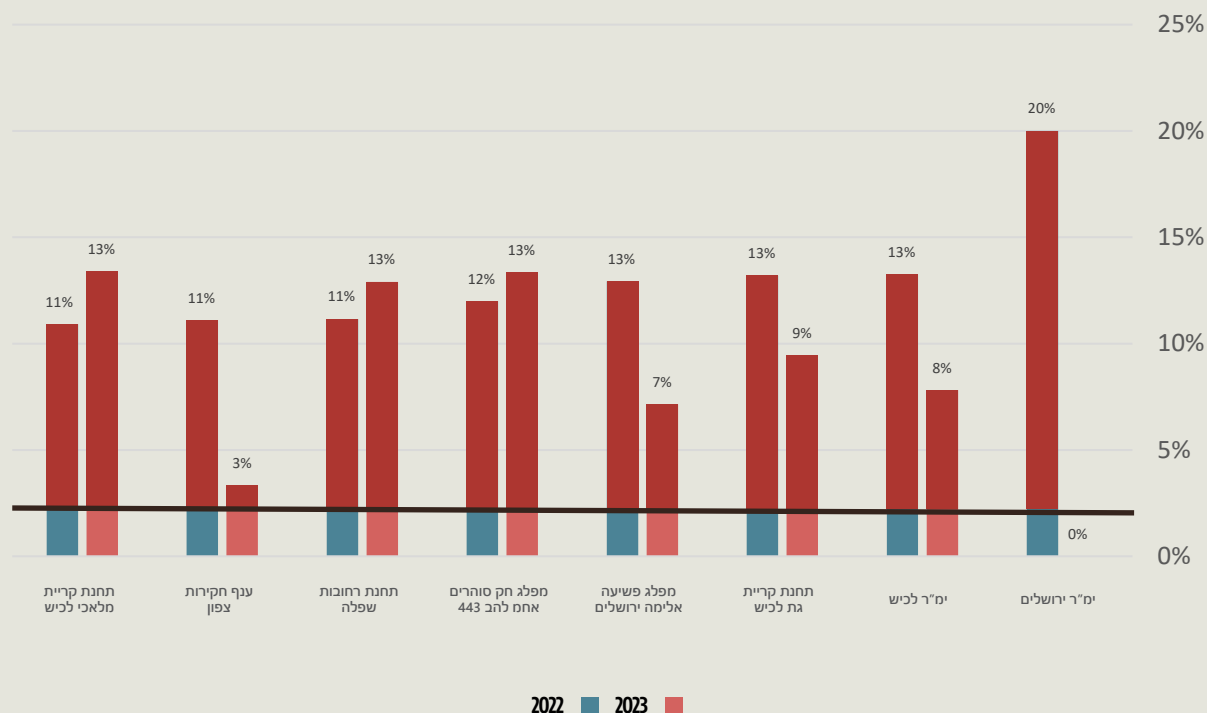

למטה מ-2%
בין 2%-10%
למעלה מ-10%

גרף מס' 10- פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין עבירות סדר ציבורי לפי תחנה

בגרף מוצגים שיעורי התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה בגין עבירות סדר ציבורי בשנים 2022-2023 ביחס לכלל האוכלוסייה לפי תחנה, עבור 8 התחנות בהן שיעור זה עלה על 10%, שיעור הגבוה משמעותית משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

קל למשל 20% מהתיקים שנפתחו בתחנת ימר יחשלים בגין עבירות סדר ציבורי בשנת 2023 נפתחו ליוצאי אתיופיה.

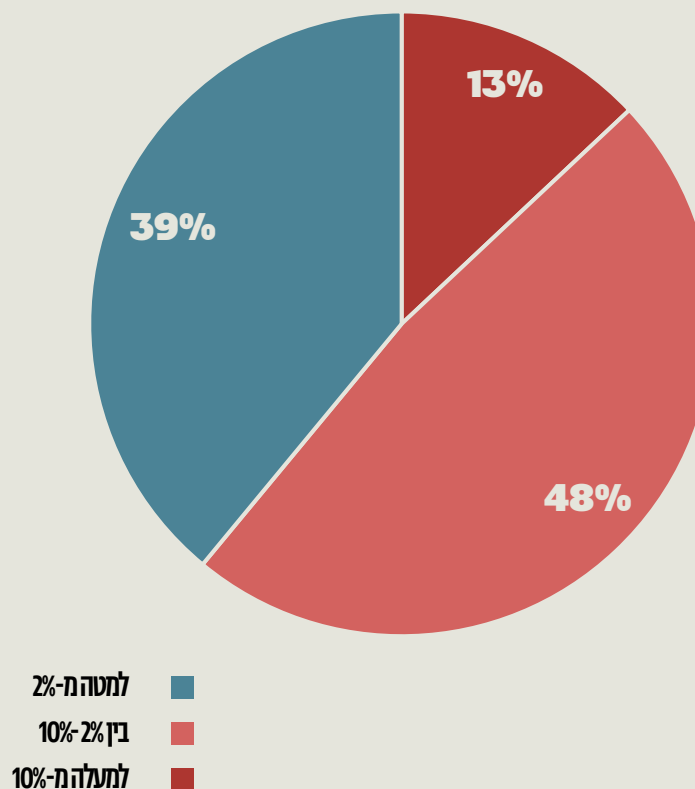

גרף מס' 11- פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין עבירות סדר ציבורי לפי עבירה בשנת 2023

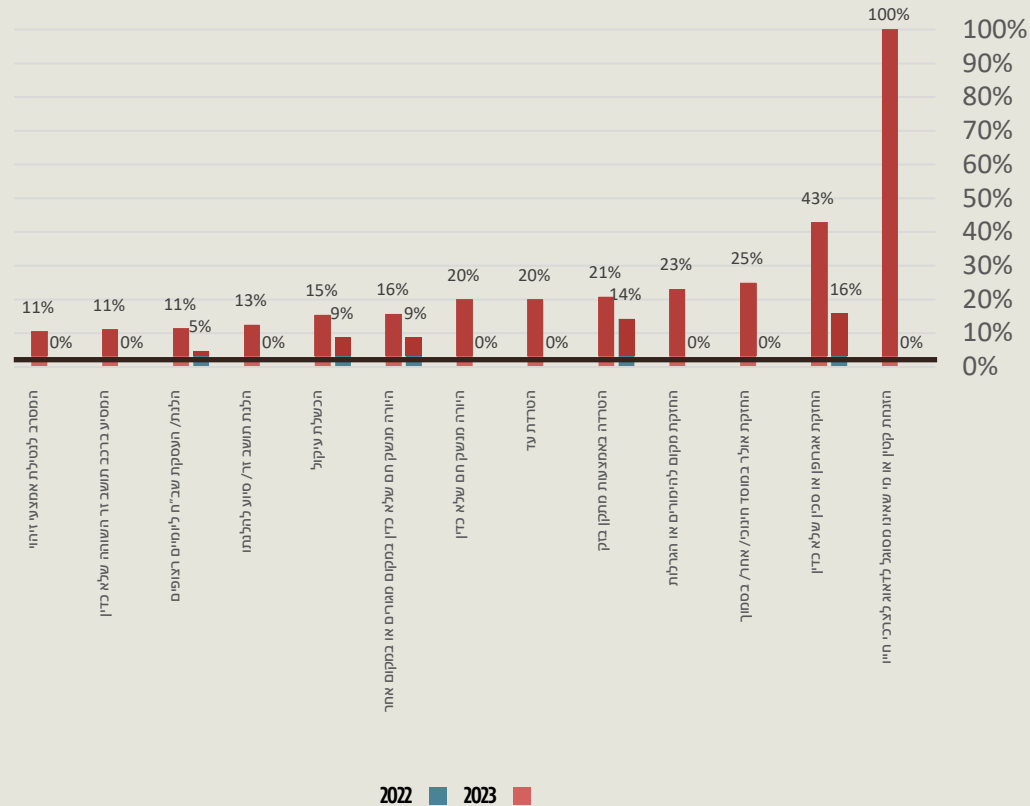
בטבלה בנספח ד מוצגים שיעורי התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה בגין עבירות סדר ציבורי בשנים 2022-2023 ביחס לכלל האוכלוסייה לפי תיאור עבירות סדר ציבורי, עבור 55 סוגי עבירות סדר ציבורי בהן שיעור זה עלה על 2%, כלומר שיעור הגבוה משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

בדיאגרמה מוצגים שיעורי עבירות סדר ציבורי לפי היקף פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין בשנת 2023.

מבין 100 סוגי העבירות לגביהן קיבלנו נתונים, עבור 13% מהעבירות שיעור פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה נמצא גבוה מ-10%, עבור 48% מהעבירות שיעור זה נמצא נמוך מ-10% אך גבוה מ-2%, עבור 39% עבירות שיעור זה נמצא נמוך מ-2%.

גרף מס' 12- פתיחת תיקי עבירות סדר ציבורי ליוצאי אתיופיה לפי תיאור עבירות סדר ציבורי עבור עבירות בהן שיעור זה עולה על 10%

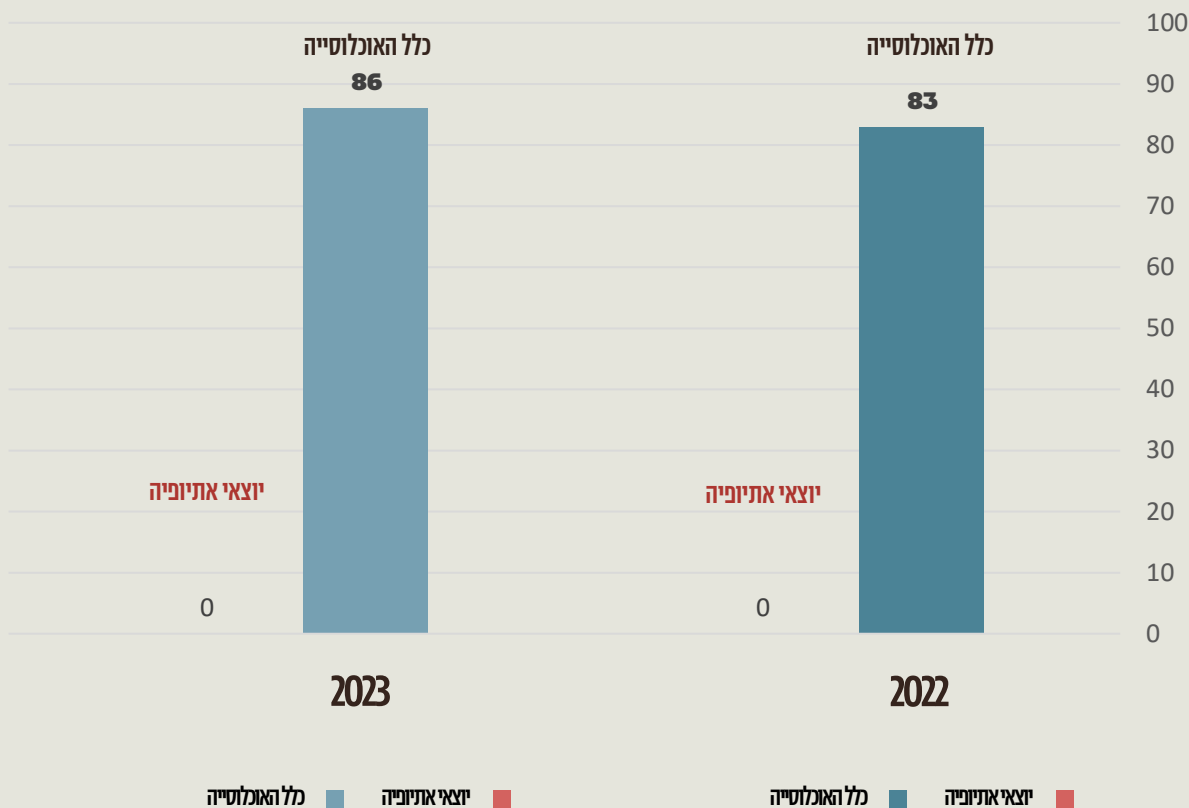
בגרף מוצגים שיעורי התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה בגין עבירות סדר ציבורי בשנים 2022-2023 ביחס לכלל האוכלוסייה לפי תיאור עבירות סדר ציבורי, עבור 13 העבירות בהן שיעור זה עלה על 10%, שיעור הגבוה משמעותית משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

כך למשל 100% מהתיקים שנפתחו בגין עבירות סדר ציבורי מסוג הזנת קטין או מי שאינו מסוגל לדאוג לצורכי חייו בשנת 2023 נפתחו ליוצאי אתיופיה.

גרף מס' 13 – סגירת תיקים מחוסר אשמה ליוצאי אתיופיה ולכלל האוכלוסייה

בגרף מוצגים מספר התיקים שנסגרו מחוסר אשמה בשנים 2022-2023 עבור יוצאי אתיופיה ועבור כלל האוכלוסייה.

בעוד 83 תיקים נסגרו מחוסר אשמה בשנת 2022 ו-86 תיקים נסגרו מחוסר אשמה בשנת 2023 עבור כלל האוכלוסייה, אף לא תיק אחד נסגר מחוסר אשמה עבור יוצאי אתיופיה.

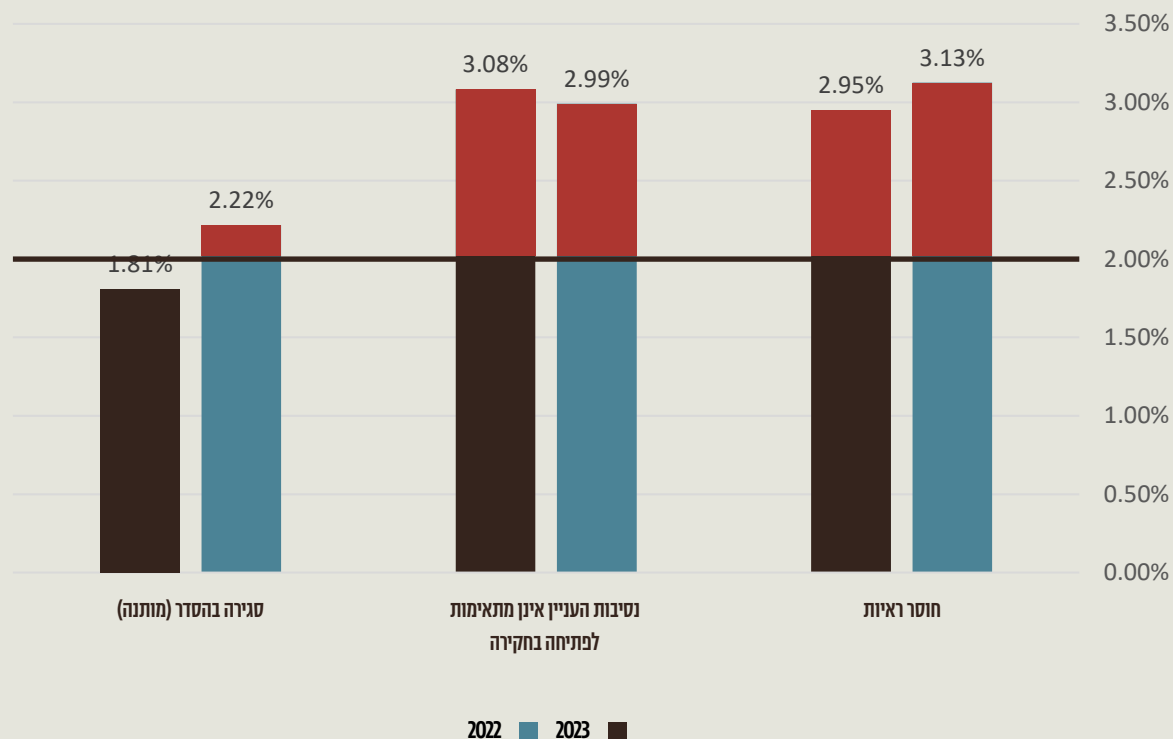

גרף מס' 14- סגירת תיקים ליוצאי אתיופיה לפי סיבת סגירת התיק

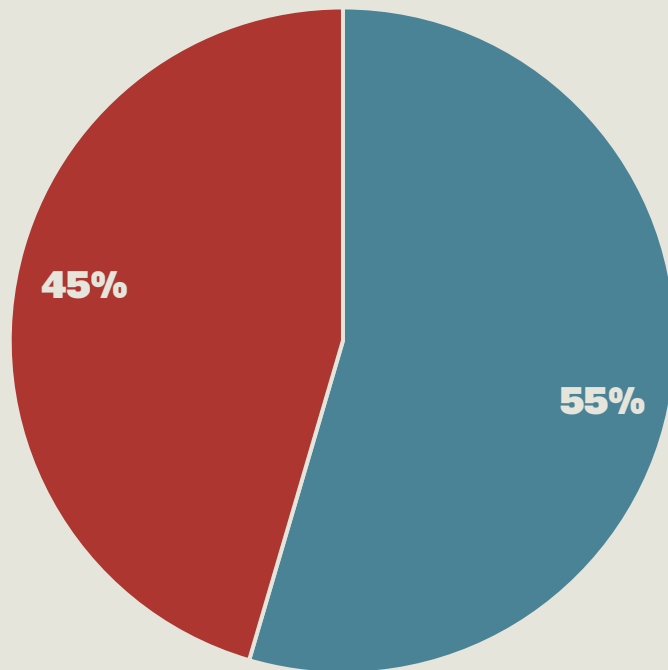
בגרף מוצגים שיעורי התיקים שנסגרו ליוצאי אתיופיה לפי סיבת סגירת התיק בשנים 2022-2023 ביחס לכלל האוכלוסייה.

כך למשל 2.95% מהתיקים שנסגרו בשל חוסר ראיות בשנת 2023, נסגרו עבור יוצאי אתיופיה.

ניכר מהגרף כי שיעורי התיקים שנסגרו בשל חוסר ראיות או בשל היות נסיבות העניין לא מתאימות לפתיחה בחקירה עבור יוצאי אתיופיה עומדים על כ-3%, שיעור הגבוה משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

גרף מס' 15 – סגירת תיקים ליוצאי אתיופיה לפי תחנה בשנת 2023

לחטה-ח-2% ■
לחלה-ח-2% ■

בטבלה בספח ה מוצגים שיעורי התיקים שנסגרו עבור יוצאי אתיופיה בשנים 2022-2023 ביחס לכלל האוכלוסייה לפי תחנה, עבור 54 תחנות בהן שיעור זה נפל מ-2%, כלומר שיעור הנמוך משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

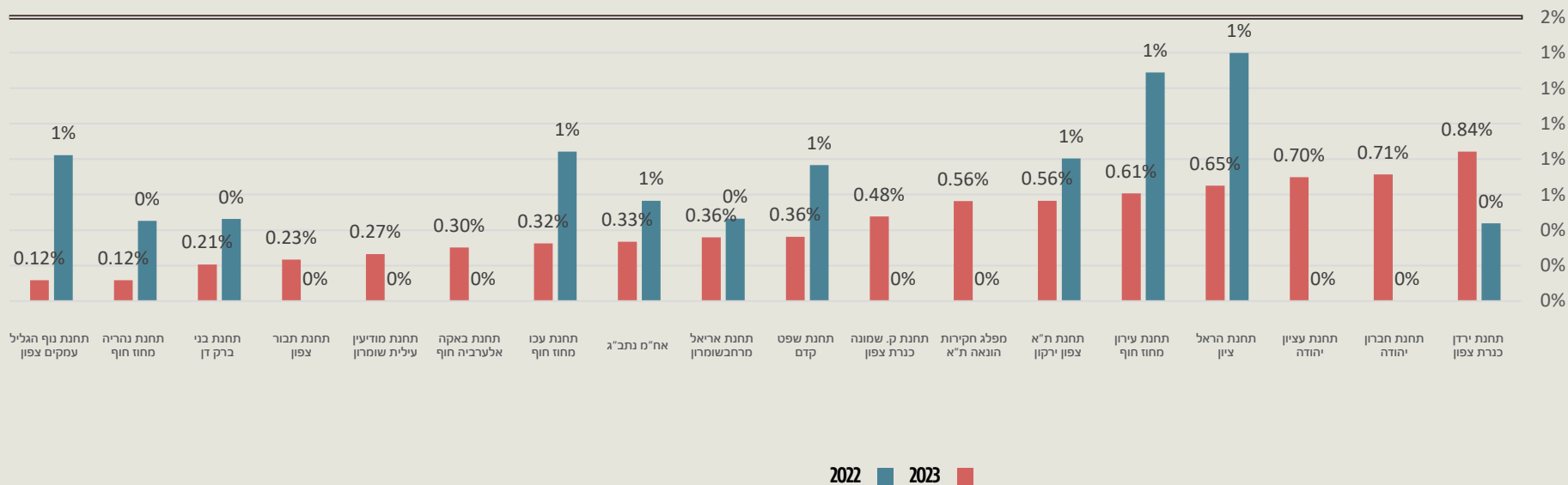
בדיאגרמה מוצגים שיעורי התחנות לפי היקף סגירת התיקים עבור יוצאי אתיופיה בשנת 2023.

מבין 96 התחנות לגביהן קיבלנו נתונים, 45% מהתחנות שיעור סגירת התיקים ליוצאי אתיופיה נמצא נמוך מ-2%.

גרף מס' 16 – סגירת תיקים ליוצאי אתיופיה לפי תחנה

ק למשל 0.12% מהתיקים שנסגרו בתחנת סף הגליל עמקים צפון בשנת 2023 נסגרו עבור יוצאי אתיופיה.

בגרף מוצגים שיעורי התיקים שנסגרו עבור יוצאי אתיופיה בשנים 2022-2023 ביחס לכלל האוכלוסייה לפי תחנה, עבור 18 התחנות בהן שיעור זה שיעור זה נפל מ-1%, שיעור הנמוך משיעור יוצאי אתיופיה באוכלוסייה (2%).

טבלה מס' 1- השוואה לדו"ח רישום במשטרה ליוצאי אתיופיה 2018-2020 *

קריטריון השוואה	2018-2020	2022-2023
שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה שנפתחו	3.5%	3.16%
שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה בגירים	2.8%	3.07%
שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה קטינים	5.8%	3.72%
שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה בגין עבירות הסדר הציבורי	4.1%	2.96%
שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה בעבירת תקיפת שוטר והכשלת שוטר	7.7%	4.91%
שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה בעבירת תקיפת שוטר בנסיבות חמורות	9.1%	3.59%

שיעור כלל התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה שנפתחו - ירד.

שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה בגירים - עלה.

שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה קטינים - ירד.

שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה בגין עבירות הסדר הציבורי - ירד.

שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה בעבירת תקיפת שוטר והכשלת שוטר - ירד.

שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה בעבירת תקיפת שוטר בנסיבות חמורות - ירד.

התחנות בהן נרשמו שיעורים גבוהים של תיקי תקיפת שוטר והכשלת שוטר ליוצאי אתיופיה בשנים 2018-2020 היו נתניה, יבנה, רחובות ומוריה (ירושלים). באותן תחנות נרשמו שיעורים גבוהים של תיקי תקיפת שוטר והכשלת שוטר ליוצאי אתיופיה בשנים 2022-2023.

* רישום במשטרה ליוצאי אתיופיה 2018-2020, עיבוד לנתוני משטרת ישראל, אגודת יהודי אתיופיה, מרכז אדווה והמרכז לחינוך משפטי קליני, דצמבר 2022.

השוואה לדו"ח נתוני אכיפה כלפי יוצאי אתיופיה בשנים 2019-2023 *

ליוצאי אתיופיה בעבירת תקיפת שוטר בנסיבות חמורות היו 4.91% ו-3.59% בהתאמה.

הפערים הללו מלמדים כי ראוי לבחון את מדדי שיטור היצר ביחס לאוכלוסייה היהודית ולא ביחס לכלל האוכלוסייה.

מכלל האוכלוסייה היהודית בעוד שיעור התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה בשנים 2022-2023 עומד על 3.16% מכלל האוכלוסייה (היהודית והלא יהודית).

בנוסף, מנתוני דו"ח האכיפה 2019-2023 עולה כי שיעור התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה קטינים היה כ-18% בעוד שיעור התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה קטינים בשנים 2022-2023 עומד על 3.72% מכלל האוכלוסייה (היהודית והלא יהודית).

גם בגין פתיחת תיקי עבירות מגע עולה כי בשנים 2019-2023 מדובר בשיעור הנע בין 9%-11%, בעוד שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה בעבירת תקיפת שוטר והכשלת שוטר ושיעור התיקים שסווגו

קשה להשוות בין נתוני דו"ח האכיפה 2019-2023 לנתונים הדו"ח הנוכחי ממספר טעמים:

דו"ח האכיפה מתייחסים לנתונים רבים שלא נתבקשו בשאלתה הנוכחית, למשל שיעורי מעצרים (בגין כלל העבירות, לפי חתך גילאים ובגין עבירות מגע - תקיפת שוטר והכשלתו, תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והכשלת שוטר).

בפרט נתוני דו"ח האכיפה 2019-2023 אינו מתייחס לנתוני כלל האוכלוסייה אלא כלל האוכלוסייה היהודית.

עם זאת, מנתוני דו"ח האכיפה 2019-2023 עולה כי שיעור התיקים שנפתחו ליוצאי אתיופיה היה כ-6%

* יכימוביץ-כהן, נ., נתוני אכיפה כלפי יוצאי אתיופיה בשנים 2019-2023, הכנסת - מרכז המחקר והמידע, מאי 2024.

סיכום ומסקנות

הדו"ח הנוכחי מבוסס על נתונים שהתקבלו ביוני 2024 כמענה לבקשת חופש מידע 270/24 שהוגשה למשטרת ישראל על ידי הקליניקה לרב תרבותיות ומגוון שבפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית.

ממצאיו העיקריים מצביעים על כי שיעורי כלל התיקים שנפתחו בשנים 2022-2023 בחתך גילאים ובחתך מחוזות שנפתחו ליוצאי אתיופיה עולים על שיעורם באוכלוסייה: מבחינת תחנות המשטרה עולה כי במרבית התחנות שיעורי התיקים בגין תקיפת שוטר ובגין הפרעה לשוטר שנפתחו בשנים הנדונות ליוצאי אתיופיה עולים על שיעורם באוכלוסייה; בעוד עשרות תיקים (למעלה מ- 80) נסגרו מחוסר אשמה בשנים 2022-2023 עבור כלל

האוכלוסייה, אף לא תיק אחד נסגר מחוסר אשמה עבור יוצאי אתיופיה; בהשוואה הנתונים לדו"ח רישום במשטרה ליוצאי אתיופיה 2018-2020 ניכר כי במרבית הקריטריונים (למשל גיל או סוג עבירה) שיעור התיקים שסווגו ליוצאי אתיופיה ירד (למעט שיעור פתיחת תיקים נגד בגירים בהם שיעור זה עלה), אולם עדיין קיימות תחנות רבות בהן שיעורי פתיחת תיקי תקיפת שוטר והכשלת שוטר ליוצאי אתיופיה עולים על שיעורם בכלל האוכלוסייה; בהשוואת הנתונים לנתוני דו"ח האכיפה 2019-2023 שנבחנו ביחס לכלל האוכלוסייה היהודית (ולא כלל האוכלוסייה) ניכרים פערים המלמדים כי ראוי לבחון את מדדי שיטור היתר ביחס לאוכלוסייה היהודית ולא ביחס לכלל האוכלוסייה.

המסקנות העיקריות העולות מן הדו"ח הן כי הן בחתך גילאים, הן בחתך מחוזות, והן עבור עבירות ספציפיות תופעת שיטור היתר באה לידי ביטוי בנתוני המשטרה; הגם שניכרת ירידה במרבית הקריטריונים בהשוואת הנתונים לדו"ח רישום במשטרה ליוצאי אתיופיה 2018-2020, אותן תחנות בהן נרשמו שיעורים גבוהים של פתיחת תיקים בעבר הן התחנות בהן נרשמים שיעורים גבוהים של פתיחת תיקים בהווה, כלומר נדרשת עבודת עומק בכדי להבין כיצד ניתן למגר את תופעת שיטור היתר, וניתן ללמוד מנתוני דו"ח זה באילו מחוזות ותחנות ראוי ליישם את מיגור התופעה.

סיכום ומסקנות

שיקולי פתיחת תיקי חקירה ליוצאי אתיופיה ובחינת מקור העבירות והמניעים להם עשויים להיבחן במחקר המשך איכותני, אשר טרם בוצע ■

שיטור יתר יכול, למשל, להתרחש כשפתיחת תיקי חקירה ליוצאי אתיופיה אינם נובעים משיקולים ענייניים ואובייקטיביים, אינם מגובים בראיות ועוד, גם אם שיעור פתיחת התיקים נמוך משיעור יוצאי אתיופיה בכלל האוכלוסיה.

מרבית הניתוחים בדו"ח עוסקים ביחס בין פתיחת תיקי חקירה ליוצאי אתיופיה לבין פתיחת תיקים לכלל האוכלוסייה, תחת הגדרת שיטור יתר כמקרה בו יחס זה עולה על 2% (שיעור יוצאי אתיופיה בכלל האוכלוסיה). יש לתת את הדעת לכך שאין זו ההגדרה היחידה לשיטור יתר.

נספח א

פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין תקיפת שוטר לפי תחנה (ביחס לכלל האוכלוסייה) עבור 41 התחנות בהן שיעור זה היה בשנת 2023 למעלה מ-2%.

2023	2022	תחנה חוקרת
75%	31%	תחנת ק.מלאכי לכיש
57%	0%	מפלג פשיעה אלימה ימ"ר ת"א
50%	0%	ענף חקירות צפון
33%	0%	מפלג פשיעה אלימה ירושלים
33%	30%	תחנת יבנה שפלה
31%	7%	תחנת אשדוד
29%	7%	תחנת פתח תקוה שרון
25%	11%	תחנת קרית גת לכיש
25%	0%	תחנת חברון יהודה
20%	0%	תחנת גבעתיים מרחב דן
19%	11%	תחנת בית שמש ציון
17%	0%	תחנת נתניה שרון
16%	21%	תחנת ראשון לציון שפלה
12%	18%	תחנת זבולון מחוז חוף
12%	11%	תחנת אשקלון לכיש
12%	7%	תחנת חדרה מחוז חוף
12%	0%	תחנת עפולה עמקים צפון
11%	19%	תחנת שרת מרחב איילון החדש
10%	11%	תחנת באר שבע נגב
9%	18%	תחנת נתיבות נגב
9%	0%	תחנת רהט נגב
8%	0%	תחנת טירת הכרמל חוף
8%	0%	תחנת כרמיאל גליל צפון
8%	7%	תחנת ערד נגב
8%	4%	תחנת לב ת"א ירקון
7%	0%	תחנת בת ים איילון החדש
7%	5%	תחנת שדרות לכיש
6%	0%	תחנת אופקים נגב
6%	13%	תחנת מסובים דן
6%	32%	תחנת רחובות שפלה
5%	0%	תחנת בנימין שומרון
5%	21%	תחנת שדות שרון
5%	0%	תחנת אריאל מרחב שומרון
5%	9%	תחנת רמלה שפלה
4%	8%	תחנת לוד שפלה
4%	0%	תחנת תל אביב דרום איילון החדש
4%	13%	תחנת כפר סבא שרון
3%	5%	תחנת זכרון יעקב מחוז חוף
3%	4%	תחנת חולון איילון החדש
3%	4%	תחנת לב הבירה ציון

בין 2%-10% ■
למעלה מ-10% ■

נספח ב

פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין הפרעה לשוטור לפי תחנה (ביחס לכלל האוכלוסייה) עבור 45 התחנות בהן שיעור זה היה בשנת 2023 למעלה מ-2%.

2023	2022	תחנה חוקרת
27%	9%	תחנת קרית גת לכיש
24%	23%	תחנת רחובות שפלה
23%	29%	ימ"ר לכיש
17%	12%	תחנת יבנה שפלה
16%	20%	תחנת ק.מלאכי לכיש
16%	11%	תחנת נתניה שרון
15%	12%	תחנת אשדוד
15%	5%	תחנת פתח תקוה שרון
11%	11%	תחנת אשקלון לכיש
11%	20%	תחנת בית שמש ציון
11%	7%	תחנת ראשון לציון שפלה
10%	11%	תחנת שרת מרחב איילון החדש
10%	0%	מפלג פשיעה אלימה ירושלים
10%	0%	תחנת כרמיאל גליל צפון
10%	2%	תחנת טירת הכרמל חוף
10%	7%	תחנת אופקים נגב
9%	6%	תחנת זבולון מחוז חוף
9%	2%	תחנת מסובים דן
9%	7%	תחנת חדרה מחוז חוף
8%	10%	תחנת באר שבע נגב
8%	0%	תחנת חברון יהודה
7%	4%	תחנת שדרות לכיש
6%	3%	תחנת לוד שפלה
6%	5%	תחנת שדות שרון
5%	13%	תחנת נתיבות נגב
5%	0%	תחנת מודיעין עילית שומרון
5%	6%	תחנת לב ת"א ירקון
5%	11%	תחנת מעלה אדומים והבקעה יהודה
5%	6%	תחנת בית שאן עמקים צפון
4%	8%	מרחב אילת דרום
4%	2%	תחנת בנימין שומרון
4%	1%	תחנת ערד נגב
3%	4%	תחנת חולון איילון החדש
3%	3%	תחנת בת ים איילון החדש
3%	8%	תחנת עפולה עמקים צפון
3%	10%	תחנת מגדל העמק עמקים צפון
3%	4%	תחנת צפת כנרת צפון
3%	3%	תחנת זכרון יעקב מחוז חוף
3%	6%	תחנת רמלה שפלה

בין 2%-10% ■
למעלה מ-10% ■

נספח ג

פתיחת תיקים ליוצאי אתיופיה בגין עבירות סדר ציבורי לפי תחנה (ביחס לכלל האוכלוסייה) עבור 39 התחנות בהן שיעור זה היה בשנת 2023 למעלה מ-2%.

2023	2022	תחנה חוקרת
20%	0%	ימ"ר ירושלים
13%	8%	ימ"ר לכיש
13%	9%	תחנת קרית גת לכיש
13%	7%	מפלג פשיעה אלימה ירושלים
12%	13%	מפלג חק סוהרים אח"מ להב 433
11%	13%	תחנת רחובות שפלה
11%	3%	ענף חקירות צפון
11%	13%	תחנת ק.מלאכי לכיש
9%	8%	תחנת יבנה שפלה
8%	7%	תחנת אשדוד
8%	4%	מפלג פשיעה אלימה ימ"ר ת"א
8%	7%	תחנת אשקלון לכיש
8%	7%	תחנת נתניה שרון
7%	7%	תחנת בית שמש ציון
7%	7%	תחנת עפולה עמקים צפון
6%	5%	תחנת פתח תקוה שרון
6%	7%	תחנת ראשון לציון שפלה
6%	5%	תחנת חדרה מחוז חוף
6%	0%	מרחב ירקון ת"א
6%	5%	תחנת רמלה שפלה
5%	5%	תחנת זבולון מחוז חוף
5%	6%	תחנת מגדל העמק עמקים צפון
5%	7%	תחנת נתיבות נגב
4%	5%	תחנת שרת מרחב איילון החדש
4%	4%	תחנת לוד שפלה
4%	4%	תחנת שדרות לכיש
4%	5%	תחנת באר שבע נגב
4%	2%	תחנת טירת הכרמל חוף
4%	4%	תחנת לב ת"א ירקון
4%	2%	תחנת שדות שרון
4%	4%	תחנת בית שאן עמקים צפון
3%	2%	תחנת ערד נגב
3%	1%	תחנת כרמיאל גליל צפון
3%	4%	ימ"ר מרכז
3%	4%	תחנת מעלה אדומים והבקעה יהודה
3%	3%	תחנת זכרון יעקב מחוז חוף
3%	2%	תחנת בת ים איילון החדש
3%	1%	ימ"ר נגב
3%	3%	מרחב אילת דרום

■ בין 2%-10%
 ■ למעלה מ-10%

נספח ד

פתיחת תיקי עבירות סדר ציבורי ליוצאי אתיופיה לפי תיאור עבירות סדר ציבורי (ביחס לכלל האוכלוסייה) עבור 55 העבירות בהן שיעור זה היה בשנת 2023 למעלה מ-2%.

2023	2022	תיאור עבירה
9%	0%	הסגת גבול במקום פולחן או בקבורה
9%	3%	הסגת גבול פלילית
9%	21%	הספקת או רכישת משקה משכר לקטין
7%	11%	העברת מידע כוזב במחשב
7%	4%	העלבת עובד ציבור
7%	0%	הפרעה לעובד ציבור
6%	6%	הפרעת שוטר במילוי תפקידו
6%	8%	הפרת הוראה חוקית
6%	6%	הפרת הוראות חוק הכניסה/תקנות
6%	6%	הפרת חובה חקוקה
6%	3%	הפרת חובת בידוד
6%	6%	הפרת צו ביהמ"ש שנועד להגן על אדם
6%	4%	הפרת צו פיקוח/ תנאי פיקוח
6%	0%	הצבת מכשיר למטרת האזנת סתר
6%	1%	הקמת רעש או הפרעת מנוחת הציבור
5%	10%	השארת ילד בלא השגחה ראויה
5%	0%	השגחה ברשלנות על ילד
5%	3%	השחתת מודעות
5%	5%	השחתת פני מקרקעין
5%	2%	השמדת ראיות
5%	4%	השתתפות בהתקהלות אסורה
5%	5%	השתתפות בעריכת הגרלות והימורים
5%	5%	התחזות כעובד ציבור
5%	2%	התנהגות העלולה להפר שלום הציבור
4%	8%	התנהגות פרועה במקום ציבורי
4%	4%	התנהגות פרועה תוך שכרות במקום ציבורי
4%	0%	התעללות בבעל חיים
4%	3%	התעללות בבעלי חיים תוך גרימת סבל חמור בכוונה
4%	5%	חסימה או הפרעה בדרך ציבורית
4%	4%	ידיעה כוזבת על עבירה
3%	3%	ידיעה כוזבת על עבירה מסוג פשע
3%	5%	ייצור, יבוא ויצוא נשק בלי רשות
3%	3%	מהומה במקום ציבורי
3%	3%	מטרד לציבור
3%	1%	מירמה והפרת אמונים
3%	0%	מכירת משקה משכר לקטין
3%	4%	משחקים אסורים-משחק/משתתף
3%	4%	מתייצג ככוזב כעובד ציבור
3%	3%	מתן אמצעים לביצוע פשע
3%	0%	מתן שוחד
3%	3%	מתן שוחד לעובד ציבור זר
3%	1%	ניסיון לעבור עבירה

2023	2022	תיאור עבירה
100%	0%	הזנחת קטין או מי שאינו מסוגל לדאוג לצורכי חייו
43%	16%	החזקת אגרופן או סכין שלא כדין
25%	0%	החזקת אולר במוסד חינוכי/אחר/בסמוך
23%	0%	החזקת מקום להימורים או הגרלות
21%	14%	הטרדה באמצעות מתקן בזק
20%	0%	הטרדת עד
20%	0%	היורה מנשק חם שלא כדין
16%	9%	היורה מנשק חם שלא כדין באזור מגורים או במקום אחר ש
15%	9%	הכשלת עיקול
13%	0%	הלנת תושב זר/סיוע להלנת
11%	5%	הלנת/העסקת שב"ח ליומיים רצופים
11%	0%	המסיע ברכב תושב זר השוהה שלא כדין
11%	0%	המסרב לנטילת אמצעי זיהוי

בין 2%-10% ■
למעלה מ-10% ■

נספח ה

סגירת תיקים ליוצאי אתיופיה לפי תחנה (ביחס לכלל האוכלוסייה) עבור 54 התחנות בהן שיעור זה היה בשנת 2023 למטה מ-2%.

2023	2022	תיאור תחנה חוקרת
0%	4.17%	ימ"ר לכיש
0%	8.93%	ימ"ר נגב
0%	1.49%	מפלג הונאה ופשיעה כלכלית ירושלים
0%	3.57%	מפלג פשיעה אלימה ימ"ר חוף
0%	50.00%	מפלג פשיעה מאורגנת יחב"ל
0%	0.31%	תחנת גולן כנרת צפון
0%	0.17%	תחנת גליל מערבי מחוז חוף
0%	0.68%	תחנת דימונה נגב
0%	0.10%	תחנת העיירות נגב
0%	0.23%	תחנת כפר קאסם שרון
0%	1.47%	תחנת מודיעין שפלה
0%	0.33%	תחנת מעלות תרשיחא כנרת צפון
0%	0.17%	תחנת ערוער נגב
0%	0.16%	תחנת רהט נגב
0%	0.09%	תחנת שלם קדם
0.93%	6.06%	מפלג פשיעה אלימה ירושלים
0.84%	0.44%	תחנת ירדן כנרת צפון
0.71%	0%	תחנת חברון יהודה
0.70%	0%	תחנת עציון יהודה
0.65%	1.40%	תחנת הראל ציון
0.61%	1.29%	תחנת עירון מחוז חוף
0.56%	0.80%	תחנת ת"א צפון ירקון
0.56%	0%	מפלג חקירות הונאה ת"א
0.48%	0%	תחנת ק.שמונה כנרת צפון
0.36%	0.77%	תחנת שפט קדם
0.36%	0.47%	תחנת אריאל מרחב שומרון
0.33%	0.56%	אח"מ נתבג
0.32%	0.84%	תחנת עכו מחוז חוף
0.30%	0%	תחנת באקה אלעריביה חוף
0.27%	0%	תחנת מודיעין עילית שומרון
0.23%	0%	תחנת תבור צפון
0.21%	0.46%	תחנת בני ברק דן
0.12%	0.45%	תחנת נהריה מחוז חוף
0.12%	0.82%	תחנת נוף הגליל עמקים צפון
0%	5.26%	אח"מ איילון החדש
0%	50.00%	אח"מ ת"א
0%	3.03%	יאחב"ל להב
0%	6.25%	יחידה לחקירות הונאה אח"מ חוף

2023	2022	תיאור תחנה חוקרת
1.97%	2.25%	תחנת בת ים איילון החדש
1.91%	2.32%	תחנת יפו איילון החדש
1.89%	0%	זרוע תומכת
1.85%	1.28%	תחנת תל אביב דרום איילון החדש
1.83%	2.85%	תחנת לב ת"א ירקון
1.81%	1.73%	תחנת מוריה ציון
1.68%	2.56%	תחנת ראש העין שרון
1.64%	0.26%	תחנת עוז קדם
1.59%	2.63%	תחנת שדות שרון
1.53%	0.97%	תחנת כפר סבא שרון
1.47%	1.40%	מרחב דוד ירושלים
1.40%	0.93%	תחנת גבעתיים מרחב דן
1.26%	2.57%	תחנת לב הבירה ציון
1.18%	0.63%	תחנת בנימין שומרון
1.06%	1.20%	תחנת טבריה כנרת צפון
1.00%	2.25%	תחנת חיפה מחוז חוף

■ בין 1%-2%
 ■ למטה מ-2%